

Návrh didaktického materiálu pro studenty do pregraduální přípravy

Kombinací poznatků z teoretické části a informací z výzkumné šetření prostřednictvím narativního interview, vzešel návrh na didaktický materiál pro budoucí učitele. Subjektivní názory jsou tedy podloženy odbornou literaturou. V následující kapitole předkládám doporučení pro začínající učitele.

- **Řád**

Stanovení pravidel při výuce je důležitým začátkem školního roku. Je třeba si nastavit jasné hranice a systém odměn a trestů při jejich porušení, který děti motivuje k dodržování pravidel. Trestat by se mělo vždy důsledně a spravedlivě. „*Trest jako negativní motivace je vždy lepší než žádná motivace.*“ (Mešková, 2012, s.116) Lhostejnost je pro žáky horší než oprávněná sankce. Kolaříková, Petrovská a Urbanovská (2017) toto potvrzují. Autoritu má podle nich pedagog, který má ve vyučování a zvládnutí kázně vhodně zvolený systém. Je žádoucí, aby se na tvorbě pravidel podíleli žáci a třída jako celek.

- **Hodnocení**

Hodnocení by mělo být pestré. Učitel by měl využívat různé metody, klasifikovat rozličné aktivity a kladně ovlivňovat žákovu motivaci a tím i sebepojetí dobrými známkami. Nedávat jedničky pouze na základě výkonu, ale i za splnění úkolů – dobrou práci (Čapek, 2017).

- **Rozvíjet své znalosti a dovednosti**

Pedagog by měl neustále usilovat o rozšiřování svých vědomostí a schopností. Především začínající učitelé by měli být vybaveni manuály, účastnit se mnoha školení a kurzů.

- **Radit se**

Důležité je budovat si síť pomoci. Ta se může skládat z kolegů na pracovišti i mimo něj – zkušených, ale i nezkušených, kteří mají obdobné potíže. Dále je vhodné využívat rady na dostupných platformách pro učitele.

Za zmínku stojí například:

<https://www.ucitelskaplatforma.cz/>

<https://diskuze.rvp.cz/>

Dále existuje velké množství webinářů, článků, videí a rozcestníků i pro dnes aktuální online výuku. Přehled je možné najít zde: <https://www.eduin.cz/ucit-online/>

- **Angažovaný přístup**

Zásadní je kladný vztah k profesi a oboru. Žáci rozpoznají pedagogy, kteří se cítí ve své učitelské roli dobře a je u nich vidět zaujetí. Nesmí chybět citová angažovanost, pozitivní přístup k probírané látce, aby bylo možné předávat znalosti adekvátním způsobem.

- **Seberegulace**

Autoregulace je jedním z hlavních činitelů, kterými řídíme mentálně své chování (Blatný, 2010). Profesionální učitel řeší vše v klidu, a ne v afektu. Umění je občas nereagovat přímo, ale upozornit na nevhodné chování očima, posunkem. Hlas, především ten zvýšený, využívat až v situacích, kdy si pořádek nelze sjednat jiným vhodným způsobem (Kolaříková, Petrovská a Urbanovská, 2017).

- **Neironizovat žáky**

Respekt k žákům je zásadní pro vytvoření zdravého sociálního klimatu ve třídě. Pro uspokojení sociálních potřeb dětí jsou dobré vztahy s učiteli zásadní. Bez vytvoření vhodných podmínek nemůže dojít k satisfakci vyšších potřeb, mezi které řadíme sebeúctu, uznání a seberealizaci. Dobré vztahy žáky dále motivují k samotnému učení (Mešková, 2012).

- **Být „člověkem“**

Učitel není neomylný a měl by uznat a přijmout, že chyboval. Měl by ukázat, že je také smrtelník a nedemotivovat žáky iluzí toho, že oni musí být taky vždy pouze dokonalí. Chybami se člověk učí. Toto přísloví je třeba aplikovat u sebe a poté to učit i děti. Nejúčinnější technikou, jak se učit, je model nazývaný se pokus – omyl. Experimentace je pro žáky důležitá, bez ní nikdy nebudou zkoušet nové věci. Strach z neúspěchu (špatné známky) vede k apatii. Je třeba naopak podporovat jakoukoliv aktivní činnost, kterou žáci vykazují, bez ohledu, zda nese s sebou chyby. Důležité je tedy chyby napravit, pracovat s nimi a učit se z nich (Čapek, 2017).